

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

7. marts 2025

seajaj

Kommissionens meddelelse om 'Et enklere og hurtigere Europa: Meddelelse om gennemførelse og forenkling', KOM (2025) 47

1. Resume

Europa-Kommissionen (Kommissionen) offentliggjorde den 11. februar 2025 en meddelelse om 'Et enklere og hurtigere Europa'. Meddelelsen har til formål at fremlægge visionen for Kommissionens gennemførelses- og forenklingdagsorden. De såkaldte omnibuspakker udgør de første resultater i den nuværende Kommissions mandatperiode. Meddelelsen indeholder tre centrale indsatsområder: 1) Implementering og håndhævelse, 2) regelforenkling 3) bedre brug lovgivning fremadrettet.

Regeringen byder meddelelsen velkommen. Regeringen har forenkling og byrdenedbringelser for både danske og europæiske borgere, myndigheder og virksomheder som en central prioritet. Regeringen støtter derfor helhjertet op om Kommissionens indsats.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde meddelelsen om 'Et enklere og hurtigere Europa' den 11. februar 2025 sammen med Kommissionens arbejdsprogram. Den danske sprogversion blev modtaget den 18. februar 2025.

Byrdenedbringelse og regelforenkling er en stor prioritet for Kommissionen, og meddelelsen kommer i kølvandet på flere initiativer, der har til formål at styrke EU's konkurrenceevne.

3. Formål og indhold

Meddelelsen omhandler:

1. Implementering og håndhævelse
2. Regelforenkling
3. Bedre lovgivning fremadrettet

Implementering og håndhævelse

Kommissionen vil fokusere på en effektiv implementering og håndhævelse af nuværende og fremtidig EU-lovgivning gennem et øget og koordineret arbejde mellem medlemsstaterne, EU-institutionerne og interessenterne. Det indebærer bl.a. udarbejdelsen af en implementeringsstrategi for hver ny retsakt og ekspertgrupper til styrkelse af dialog på tværs.

Derudover vil Kommissionen styrke den administrative kapacitet ved at fremme anvendelsen af EU's værktøjer og programmer, som støtter gennemførelse, overvågning og evaluering af EU-lovgivning. Kommissionen vil også gennemføre to implementeringsdialoger årligt med interessenter og fagfolk.

Kommissionen vil have et øget fokus på håndhævelse af EU-retten. Det skal bl.a. være gennem overvågnings- og forebyggelsesmekanismer og værktøjer til problemløsning samt dialoger forud for en eventuel traktatbrudsprocedure. Traktatbrudsprocedurer anses fortsat som nødvendige, hvis samarbejde ikke kan sikre rettidig gennemførelse.

Regelforenkling

Kommissionen vil også fokusere på regelforenkling. Konkret har Kommissionen fastsat en målsætning om, at der skal ske en reduktion af alle administrative byrder med 25 procent, hvilket ifølge Kommissionen svarer til byrdelettelse for ca. 280 mia. kr. i 2029, samt 35 procent for SMV'er.

For at nå de mål vil Kommissionen løbende fremsætte forenklingforslag. De første to pakker er fremsat og omhandler bæredygtighedsrapportering, CBAM og investeringer. Senere i 2025 forventes en pakke, som skal indføre en ny virksomhedskategori og fjerne papirkrav, en digital forenkling-pakke og en forenkling af landbrugspolitikken.

Dertil har hver kommissær fået til opgave at gennemgå EU-lovgivningen på deres respektive områder for at identificere, hvor der ellers kan forenkles, fjernes eller lempes.

Herudover vil Kommissionen fremlægge et forslag til et enklere, mere fokuseret og mere fleksibelt EU-budget, der skal sikre bedre og mere fleksibel adgang til EU-finansiering for støttemodtagere. Derudover vil Kommissionen analysere, hvordan EU-lovgivning fungerer i praksis samt potentielle hindringer i implementeringen af EU-regler i national ret.

Bedre lovgivning fremadrettet

Kommissionen anser bedre regulering som grundstenen for, at ny lovgivning er enkel, let at forstå og ikke påfører erhvervslivet og forbrugere unødige byrder.

Kommissionen vil styrke SMV- og konkurrenceevnetjekket og anvende det systematisk på al relevant lovgivning. Kommissionen vil også lave konsekvensvurderinger eller omkostnings- eller omkostningsbesparelsesanalyse ved delegerede og gennemførelsesretsakter, hvor der kan være betydelige økonomiske konsekvenser, der ikke er taget i betragtning i forbindelse med udarbejdelsen af hovedloven. Kommissionen vil også gøre det lettere for Rådet og Europa-Parlamentet at foretage konsekvensvurderinger af væsentlige ændringsforslag. Afslutningsvis vil Kommissionen også have et øget fokus på digitalisering i udformningen af EU-lovgivning, herunder fremme grænseoverskridende interoperabilitet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger på nuværende tidspunkt ingen officielle udtalelser fra Europa-Parlamentet, men flere europaparlamentarikere har budt meddelelsen velkommen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for dansk ret.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv erhvervsmæssige, samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser. Tiltagene i meddelelsen vil dog potentielt kunne bidrage til at nedbringe byrder for danske myndigheder, dansk erhvervsliv og danske forbrugere.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Meddelelsen blev den 14. februar 2025 sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål. Der er modtaget høringssvar fra Forsikring og Pension, SMVdanmark, Finans Danmark, Danske Rederier, Dansk Metal, GRAKOM, Dansk Industri, Dansk Arbejdsgiverforening, Mærkevareleverandørerne og Kommunernes Landsforening.

Forsikring og Pension (F&P) finder behov for et markant retningskifte dels ift. den regulering, som europæiske virksomheder, inkl. forsikrings- og pensionselskaber, er underlagt, dels ift. den måde, hvorpå den europæiske lovgivning bliver til, implementeres og håndhæves. F&P hilser derfor

Kommissionens meddelelse om implementering og forenkling velkommen og ser frem til, at de mange gode initiativer bliver ”sat i søen”, herunder initiativerne om konsekvensanalyser af delegerede og gennemførelsesretsakter, digitalisering som en vej til byrdenedbringelse, en stesstest af ”acquiet” og fokus på at sikre god implementering. Det er i den forbindelse bemærkelsesværdigt, at der i 2023, jf. RegWatchEurope, kun var 2 delegerede retsakter ud af i alt 750 delegerede retsakter, der var ledsaget af en konsekvensanalyse. For gennemførelsesretsakter var tallet 1 ud af 650. For forsikringsbranchen svare det til 8000 sider med EU-byrder siden 2019 - uden nogen vurdering af byrderne. Det er derfor centralt, at Kommissionen sætter fokus på delegationer. Til trods for de mange gode initiativer i meddelelsen havde F&P desuden gerne set, at Kommissionen havde nævnt vigtigheden af, at subsidiaritetsprincippet respekteres og i højere grad udfordres. Ligeliges bør Kommissionen sikre, at Better Regulation-principperne kommer til at gælde for de europæiske agenturer, herunder for den europæiske tilsynsmyndighed på forsikringsområdet (EIOPA).

SMVdanmark støtter Kommissionens initiativ for at forenkle og forbedre implementeringen af EU-regler. Kommissionen bakker op om reduktion af administrative byrder, især for SMV’er, og anbefaler bindende mål. Gold plating bør undgås for at sikre fair konkurrencevilkår mellem medlemslandene. SMVdanmark støtter de kommende forenklingens Omnibus-pakker og en stress-test af eksisterende regler for at eliminere unødige byrder. SMV- og konkurrencevurderinger bør styrkes for at sikre, at nye regler ikke rammer små virksomheder uforholdsmæssigt hårdt. Digitalisering og interoperabilitet mellem myndigheder fremhæves som nøgler til byrdereduktion. Delegerede retsakter må ikke skabe skjulte byrder uden grundig konsekvensanalyse. Danmark bør forpligte sig til enkel implementering uden ekstra nationale krav. SMV’er bør inddrages tæt i lovgivningsprocessen.

Finans Danmark støtter fuldt ud Kommissionens fokus på at udforme strategier og initiativer, der fremmer regelforenkling med henblik på at forbedre konkurrenceevnen i EU. I den forbindelse er det vigtigt med et fokus på at sikre reelle byrdelettelser. Der er endvidere et generelt behov for at se på, hvordan der lovgives, herunder reduktion af level 2 og 3 regeldannelse. Forbedring af udformning og anvendelse af konsekvensanalyser, stakeholderinddragelse og ’competitiveness checks’ i lovgivningsprocessen er også afgørende. Finans Danmark støtter op om det stærke fokus på reduktion af rapporteringsbyrder og på kort- mellemlang sigt, vil det forventede omnibusforslag på bæredygtighed være helt central. For at omnibusforslaget skal have den tilsigtede effekt for alle virksomheder og samtidig understøtte omstillingen på en mere effektiv måde, er det vigtigt, at datainfrastrukturen mellem rapportering af data fra ikke-finansielle virksomheder og databehovet for finansielle virksomheder opretholdes.

Danske Rederier støtter Kommissionens initiativ om forenkling og implementering af EU-lovgivning for at reducere administrative byrder og styrke konkurrenceevnen. Danske Rederier opfordrer til harmonisering med internationale standarder, især IMO's reguleringer, for at undgå dobbeltregulering og sikre global konkurrenceevne for dansk skibsfart. Der er desuden behov for en ensartet fortolkning af EU-regler i medlemslandene for at undgå konkurrenceforvridning og øge gennemsigtigheden i implementeringen. Danske Rederier bakker op om Omnibus-pakkerne og anbefaler generelt en forenkling af rapporteringskrav. Desuden er en forbedret lovgivningsproces med stærkere konsekvensanalyser vigtig og den maritime sektor bør ligeledes inddrages mere i implementeringsdialoger. Endvidere bør reguleringen understøtte den grønne omstilling af skibsfarten – bl.a. ved at lette muligheden for anvendelse af EU-midler – herunder EU's Brintbank - til at få accelereret produktionen af grønne brændstoffer, der er bydende nødvendig for skibsfartens omstilling.

Dansk Metal støtter Kommissionens forslag om at reducere administrative byrder og forbedre konkurrenceevnen gennem digitalisering og automatisering af rapporteringsprocesser. Dansk Metal understreger vigtigheden af, at SMV'er og start-ups pålægges færre administrative byrder for at fremme innovation og vækst. Dansk Metal opfordrer til grundige konsekvensanalyser ved udarbejdelse af delegerede retsakter for at undgå unødvendige byrder, uden Kommissionens initiativer bidrager til at forværre arbejdsmiljø eller sikkerhed, samt at fremtidige forenklingstiltag ikke går på kompromis med medarbejdernes trivsel eller sikkerhed. Endelig støtter Dansk Metal forenklingen af EU-budgettet, især af programmer som Horizon, for at gøre dem mere tilgængelige for mindre virksomheder.

GRAKOM hilser Kommissionens nye vision for en implementerings- og forenklingdagsorden med hurtige og synlige forbedringer for særligt virksomhederne varmt velkommen. Set fra den grafiske branche og kommunikationsindustriens perspektiv er dette tiltrængt og nødvendigt. Dette skyldes ikke mindst den betydelige lovgivningsbyrde fra Green Deal, som har været en stor udfordring for GRAKOM's medlemsvirksomheder. GRAKOM hæfter sig særligt ved, at Kommissionen nu vil lette den regulatoriske byrde radikalt for mennesker, virksomheder og forvaltninger i EU. GRAKOM deler ambitionen om et juridisk miljø, der stimulerer virksomhedsoprettelse og vækst. Som fremhævet i Draghi-rapporten har akkumuleringen af regler over tid, deres øgede kompleksitet og udfordringer i forbindelse med gennemførelsen en betydelig indvirkning på Europas konkurrenceevne, hvilket begrænser vores økonomiske potentiale og velstand.

Dansk industri (DI) finder det meget positivt, at EU-Kommissionen med denne meddelelse fremlægger konkrete initiativer, der skal bidrage til at sikre ensartet implementering af EU-lovgivning på tværs af medlemslan-

dene, sikre lige og bedre konkurrencevilkår og reducere administrative byrder. Det er essentielt, at simplificerings- og implementeringsdagsordenen er en hovedprioritet de næste fem år og at ambitionerne ikke kun bliver ved skåltalerne, men fører til konkret handling. DI kan i udgangspunktet støtte alle foreslåede værktøjer i meddelelsen, men vil gerne opfordre til, at EU-Kommissionen hæver niveauet af transparens med indsatsen ved fx at udvikle et live dashboard, der kan kommunikere om de forskellige indsatser løbende gennem hele perioden. Det er blandt andet ikke helt klart for os, hvordan EU-Kommissionen i dag eller fremadrettet arbejder med én-ind-én-ud princippet. Derudover bør EU-Kommissionen også forpligte sig på, at byrdeniveauet (målt via den baseline, der kommunikeres om i meddelelsen) for erhvervslivet ikke må være større i slutningen af termet, end det er nu. DI støtter desuden meget kraftigt, at EU-Kommissionen fremover vil lægge konsekvensanalyser på delegerede- og gennemførelsesretsakter, og at der vil arbejdes på en metode til at foretage konsekvensvurderinger af væsentlige ændringsforslag fra Rådet og Parlamentet, da DI gerne vil fremhæve vigtigheden af, at både Rådet og Europa-Parlamentet forpligter sig til et stærkt medejerskab af forenklingdagsordenen. Foruden de omnibus- og simplificeringspakker, der er foreslået for nuværende, mener DI, at den danske regering skal afdække, om der er yderligere områder, hvor sådanne øvelser kunne appliceres på. Her vil DI gerne bidrage og for nuværende fremhæve muligheden for at forenkle den nye lovgivningsramme for produkter (New Legislative Framework) gennem en omnibus.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) deler Kommissionens vurdering af behovet for resolut handling og støtter fuldt ud målsætningen om at regelforenkle og reducere alle administrative byrder med mindst 25% (mindst 35% for SMV'er). DA forventer, at der bliver tale om en permanent høj politisk prioritet for Kommissionen, som rækker videre end den nuværende Kommissions mandatperiode, og vil hertil bidrage med konkrete anbefalinger, der kan indgå i en kommende omnibus på arbejdsmarkedsområdet eller behandles individuelt. Samtidig opfordrer DA Kommissionen og de nationale parlamenter til at sikre en stringent overholdelse af principperne om nærhed og proportionalitet ift. politikudmøntning på arbejdsmarkedsområdet, herunder via grundig behandling af 'ikke regulerings'-optionen i Kommissionens konsekvensvurderinger. I forbindelse med den kommende revision af den interinstitutionelle aftale om bedre regulering, bør de lovgivende institutioner forpligte sig til at prioritere regelforenklings- og byrdereduktionsforslag i lovprocessen. I tilknytning hertil bør Kommissionen udvide anvendelsesområdet for konsekvensvurderinger til at omfatte delegerede retsakter og fortolkningsmeddelelser, ligesom alle lovgivende institutioner skal forpligte sig til at udarbejde konsekvensvurderinger til ændringsforslag, der øger de administrative byrder.

Mærkevareleverandørerne (MLDK) bakker fuldt ud op om ambitionerne i Kommissionens meddelelse. MLDK mærkevareleverandørerne genkender

til fulde de betydende byrder for virksomheder i forbindelse med implementering af Europæisk lovgivning, som meddelelsen beskriver. Problemet er ikke nødvendigvis reguleringen i sig selv. Udfordring er, når reguleringens implementering er uklar, forsinket, præget af stor usikkerhed og væsentlig forskellig på tværs af medlemsstater. Prioriteterne bør være at minimere tiden fra vedtagelse af Europæisk lovgivning til der foreligger klare retningslinjer for en relativt ensartet implementering i nationalstaterne. Simplificering af eksisterende regler bør ske under hensyntagen til de byrder, der ligger i at virksomheder skal (gen)omstille sig fra allerede udrullet regulering.

Kommunernes Landsforening (KL) finder det positivt, at Kommissionen sætter fornyet fokus på dels korrekt implementering af EU-regulering og dels på forenkling af gældende regulering. Kommunerne har en stor interesse i, at EU-lovgivningen både er mere effektiv, målrettet og forståelig således, at der bruges færrest mulige administrative ressourcer på at udmønte EU-lovgivningen. Kommissionen skal fortsat fokusere på implementering og håndhævelse for at sikre, at den eksisterende lovgivning fungerer inden der fremsættes ny lovgivning. KL vil gentage opfordringen om, at Kommissionen fokuserer på at reducere de administrative byrder for de offentlige myndigheder, der står for implementeringen af EU-lovgivningen. Kommissionens konsekvensanalyser bør beregne de økonomiske konsekvenser for den offentlige sektor, ligesom de gør for den private sektor, da det i sidste instans er et spørgsmål om mest effektiv brug af borgernes penge.

Kommunerne er både myndighed og arbejdsgiver og det er derfor positivt, at Kommissionen ønsker aktivt at inddrage fx lokale myndigheder og de sociale parter i arbejdet for at identificere mulighederne for forenkling og indgå i implementeringsdialog og realitetstjek. KL bakker op om ambitionen om at lovgivningen skal være klar og utvetydig, da visse direktiver og forordninger kræver forholdsmæssig mange ressourcer at implementere grunde uklar lovgivning. KL vil gerne indgå i en fremtidig dialog med staten om, hvilken EU-lovgivning der anses for at være unødvendig administrativ byrdefuld for kommunerne og hvor der er potentiale for forenkling på EU-niveau.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke konkrete oplysninger om andre landes holdninger til selve meddelelsen. Generelt forventes der at være bred opbakning til meddelelsen blandt EU's medlemsstater til at forenkle EU-lovgivningen og nedbringe byrder for europæisk erhvervsliv med henblik på at øge europæisk konkurrenceevne. Eksempelvis var der efterspørgsel fra stats- og regeringscheferne for ”forenklingsrevolution” i Budapest-erklæringen i november 2024.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen byder meddelelsen velkommen. Det er en helt central prioritet for regeringen at nedbringe byrder for erhvervslivet og styrke fokus på implementering og økonomiske konsekvenser af EU-lovgivning for borgere, virksomheder og myndigheder. Regeringen støtter helhjertet Kommissionens ambition om, at det skal være enklere at drive virksomhed i Europa. Regeringen er enig med Kommissionen i, at der er behov for et horisontalt fokus på forenkling af EU-lovgivning, bedre implementering og håndhævelse samt bedre lovgivningskvalitet.

Regeringen støtter særligt Kommissionens målsætning om at nedbringe administrative byrder med 25 procent og 35 procent for SMV'er. Regeringen er derfor også positiv over for en gennemgang af eksisterende EU-lovgivning for at forenkle nuværende regler og krav. Samtidig finder regeringen det vigtigt, at forenkling ikke fører til deregulering eller går på kompromis af de klima- og energipolitiske målsætninger i EU.

Regeringen ser særdeles positivt på, at Kommissionen vil anvende digitalisering og datainteroperabilitet som redskab til at reducere administrative byrder. Regeringen finder, at en mere systematisk, effektiv anvendelse af digitalisering i EU-regulering – særligt i relation til rapporteringsforpligtelser og dataudveksling på tværs af virksomheder, myndigheder og landegrænser – kan bidrage væsentligt til at minimere byrderne. Regeringen arbejder for, at data, der understøtter rapporteringskrav, i højere grad kan deles digitalt, automatisk og sikkert, og at digitalisering kan være med til at drive EU's konkurrenceevne.

Regeringen finder det vigtigt, at Kommissionen styrker anvendelsen af principperne for bedre regulering, så lovgivningskvaliteten øges. Regeringen finder det beklageligt, at kun meget få delegerede- og gennemførselsretsakter i dag er ledsaget af konsekvensvurderinger. Derfor er regeringen positiv over for, at Kommissionen i højere grad vil forpligte sig til at gennemføre konsekvensvurderinger eller omkostnings- eller omkostningsbesparelsesanalyse af delegerede og implementerende retsakter, så der kan træffes mere oplyste beslutninger. Ligeledes støtter regeringen, at Kommissionen vil skabe en enklere og mere transparent metode for konsekvensvurderinger. Regeringen ser gerne, at denne anvendes ved substantielle ændringsforslag fra Rådet og Parlamentet samt at den i højere grad estimerer konsekvenserne opgjort på nationalt niveau. Endeligt støtter regeringen også Kommissionens plan om at lancere og bruge det såkaldte SMV-og konkurrenceevnetjek.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketinget.